

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs XII. Vtrum per rationem naturalem Deum in hac vita cognoscere
possimus. art. 12

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

Paradisus ad
quē Paulus
fuit raptus,
quisna fue-
rit.

videntiam diuinam essentiam, fuisseque inter illos: non tamen vidisse diuinā essentiam. Interdum enim viatores maximē familiares, atque amici Dei euehantur in aspectum beatorum, interim illis non ostensa diuina essentia per clarā visionem. Nominē autem tertij cœli, vel intelligit Paulus cœlum empyreum, eō quod in Scriptura trium cœlorum fit mentio, aërei videlicet, firmamenti, & cœli, vbi videtur Deus, quod est empyreum, vel intelligit Angelos tertij Hierarchie, ad quorum consortium raptus sit, vel Angelos tertij ordinis: Alij alias tradunt interpretationes, quas videre poteris apud D. Thomam 2.2. quaest. 175. art. 3. ad quartum.

Ad secundū. Ad secundum dicendum est, infra visionem beatificam, sæpē Deum multa ineffabilia hominibus reuelare.

Ad tertium. Ad tertium dicendum est, in apparitione illa, de qua Actorum 26. est sermo, Paulum vidisse Christum mortuis suscitatum ac gloriosum, quem viderat prædicantem, & fortē morientem: atque huius rei potissimum fuisse constitutum testem, aliarumque quas tunc viderat: non tamen mysterij sanctissimæ Trinitatis, quasi illius esset testis oculus. Verisimile autem est, raptum Pauli vsque ad tertium cœlum non fuisse tunc, sed vel postea in illo triduo, quando neque comedit neque bibit, vel paulo post. Quando enim Christus illi apparuit, dum iret Damascum, socij audiebant vocem loquentis cum Paulo, & responsa Pauli, neque est probabile Paulum potuisse dubitare, an tunc sua anima fuerit in corpore, vt de eo dubitabat pro tempore sui raptus in tertium cœlum.

Ad quartū. Ad id verō, quod vterius additur, iam explicatum est, loca illa argere etiam de Paulo: maximē quia, cum dubius esset de sua anima, vtrum in corpore fuerit, numquam asseruisset nullum hominum vidisse Deum. Rationibus etiam ostensum est, raptum illius non fuisse visionem diuinæ essentia. Expositio autem ea locorum illorum, quod intelligantur de homine, ad eum sensum viuente vita animali, quod vtatur sensibus, planē vim infert Scripturæ, vt intuenti est manifestum.

Ad quintū. Ad id denique, quod de maiori manifestatione Dei in noua lege additur, dicendum est, id quidem verissimum esse: sed non necessariō inde sequi, Paulum diuinam essentiam in raptu intutum fuisse.

Qui verō propter authoritatem Augustini & D. Thomæ, quibus non resagant Gregorius, voluerit defendere Paulum vidisse diuinam essentiam, exponat loca citata Scripturæ sacrae eo modo, quo supra diximus ab eisdem Patribus exponi. Atque ad illud Pauli, *Quem nullus hominum vidit*, respondere poterit, intelligendum esse, viribus naturæ: subiungit enim Paulus, *sed neque videre potest*, quod intelligendum est, viribus naturæ. Quamquam aptior fortē expositio sit, vt intelligatur, lege ordinaria.

Moyse &
Paulum vi-
disse diuinā
essentia, qua
ratione de-
fendendum.

ARTICVLVS XII.

Vtrum per rationem naturalem Deum in hac vita cognoscere possimus.

DIVI Thomæ conclusio est. Per solam rationem naturalem Deum videre non possumus: per effectus tamē illius possumus prædicata aliqua de eo cognoscere. Vtraque pars est de fide. Prima ostensa est art. 4. Secunda verō manifesta est ex illo ad Romanos 1. *Inuisibilia Dei, a creatura mundi, per ea, que facta*

A sunt intellecta, conspiciuntur, sempiterna quoque eius virtus & diuinitas. Quæ hoc loco dici poterant, dicta sunt art. 4. & quaest. 2. art. 3. & 2. Metaphysicæ, aliquid præterea addemus quaest. 13. sequenti.

ARTICVLVS XIII.

Vtrum per gratiam habeatur altior cognitio Dei, quam ea, que habetur per rationem naturalem.

AFFIRMAT conclusio D. Thomæ. Ex eoque est satis manifesta, quod cognitio de Deo, quæ est per lumen supernaturale gratiæ euehit ad esse supernaturale, & supponit ac perficit cognitionem naturalem Dei, & insuper extendit cognitionem, quæ de Deo habetur, ad ea ad quæ non pertingit lumen naturale, vt pote ad mysterium sanctissimæ Trinitatis, &c. Quare cum lumen supernaturale nobilitate sua multum superet lumen naturale, fit, vt cognitio de Deo per gratiam altior excellentiorque sit cognitione naturali. Quoad modum tamen, quatenus scilicet id cognitionis, cognitio verō naturalis de Deo euidenter esse potest, nullum est incommodum, quod cognitio naturalis cognitionem supernaturalem excedat, vt rectè hoc loco notat Caietanus.

QUESTIO XIII.

De nominibus Dei.

QVONAM pacto quaestio hæc cum præcedentibus cohæreat, initio 12. quaestionis explanatum est. Illud verō animaduertendum est, inter nomina, quæ Deo tribuuntur, quadam esse quæ ei conueniunt, quatenus est Deus vnus secundum essentiam. Atque hæc magna ex parte solo lumine naturali cognosci possunt Deo conuenire. Alia verō esse, quæ ei conueniunt, quatenus Trinus est in personis, vt quod sit Pater, quod generet Filium, &c. Atque hæc omnia supernaturali reuelatione indigent, vt cognoscamus ea Deo conuenire. Solum verō disserit D. Thomas hoc loco de nominibus prioris generis: nondum enim ad explicationem mysterij sanctissimæ Trinitatis accedit, sed de Deo, quatenus Deus est, disputat.

DISPUTATIO I.

De variis generibus nominum quæ Deo conueniunt, & vtrum in hac vita conceptum absolutum simplicem ac proprium Dei efformare possimus.

EX dictis q. 2. in calce articuli 3. facillè erit intelligere tria esse nominum genera, quæ in significatione propria, hoc est, non translaticia, Deo conueniunt: id quod D. Thomas innuit articulo 2. sequenti, atque ex Dionysio de diuinis nominibus tradunt Scholastici in 1. dist. 22. vbi de hac re disseritur. Vt enim q. præcedente articulo 12. D. Thomas docuit tria sunt prædicatorum genera, quæ, vel solo lumine naturali ducti, cognoscere possumus Deo conuenire. Primum est eorum, quæ ad causalitatem Dei erga res creatas attinent. Secundum eorum, quæ ad differentiam Dei à creaturis spectant. Tertium perfectionum, quæ ex creaturis ipsis, effectibusque

Trium nominum
genera de
Deo dicuntur.